

економічної точки зору, так і з точки зору ефективності їх роботи. Головною причиною цього є різний рівень інноваційного розвитку та технічних можливостей різних держав. Якщо система з протидії піратству повинна носити загальний характер, то і рівень різного роду можливостей всіх держав світу повинен бути однаковим, тому, на сьогоднішній день такі нововведення в боротьбі з морським піратством не можуть бути реалізовані [4].

Отже, підсумувавши все вищезазначене слід зробити наступні висновки: суспільні відносини в галузі морського права, а зокрема боротьба з піратством регулюються міжнародним законодавством, тому, будь-які правові положення, що пов'язані з наданням протидії морському піратству повинні бути закріплені на міжнародному рівні.

Ефективне запобігання нападу піратів на морські судна часто неможливо в силу того, що контролювати морський простір набагато складніше, ніж наземний. Тому, багато пропозицій щодо вдосконалення організації боротьби з піратством неможливо втілити в реальність. Також, необхідно відзначити, що піратство, як і будь-який вид тероризму, має на меті впливати на прийняття різного роду рішень державними і міжнародними органами. Звідси випливає, що і рішення зазначених органів мають прямий вплив на розвиток і існування морського піратства.

З цього можна зробити висновок про те, що міжнародні відносини, незалежно від сфери розповсюдження міжнародної юрисдикції, є складним багатогранним механізмом, від організації та ефективності якого залежить не тільки розвиток міжнародного права, а й безпека всього людства.

1. Балашов Д.М. (2017). «Морський розбій, проблема в Україні та світі.» *Молодий вчений*. №12. С. 279-282.
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_057#Text
3. Міжнародний кодекс з охорони суден та портових засобів URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896_035#Text
4. Нігреєва О.О. (2012). «Боротьба із піратством у контексті міжнародного права» *Університетські наукові записки*. №3. С. 389-393.
5. Панфілова Ю.М. (2012). «Міжнародно-правове регулювання у сфері протидії проявам піратства та морського тероризму» *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. № 6. С. 146-150.

БУЛІНГ ЯК ФОРМА НАСИЛЬСТВА В ОСВІТЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Ася Рубан

кандидат педагогічних наук, викладач

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Стосовно однієї і тієї ж особи насильницькі дії, незалежно від типу та форми прояву, можуть бути поодинокими або регулярними. Термін «знущання» або «домагання» використовується, коли насильство

набуває систематичного характеру і переслідує мету зміцнення влади та авторитету кривдника / агресора проти приниження та знецінення жертви у власних очах та в очах інших.

Булінг завжди переслідує мету переслідувати жертву, викликати страх, деморалізувати, принижувати, підкорювати. Булінг ніколи не припиняється сам по собі: жертви, ініціатор (агресор / кривдник) та свідки цькування завжди потребують захисту та допомоги.

Булінг проявляється у неодноразовому застосуванні особою або групою людей різних видів насильства та залякуванням проти особи, яка не може захистити себе. Коли двоє учнів з рівними фізичними можливостями сваряться або б'ються, дружно і граючи жартують, це не стосується знущань. Булінг завжди переслідує мету переслідувати жертву, викликати страх, деморалізувати, принижувати, підкорювати [1].

У навчальних закладах булінг зустрічається серед однолітків і часто проявляється старшими школярами стосовно молодших школярів. Працівники навчальних закладів можуть зіткнутися з цькуванням з боку колег або керівництва.

У більшості випадків булінг – це свідомо сплановане фізичне та / або психологічне насильство, яке має місце протягом певного періоду, переривання якого вимагає залучення третіх сторін: директора, вчителів, інших працівників закладу, учнів, батьків, а іноді і представники правоохоронних органів.

Ми можемо виділити деякі специфічні аспекти булінгу.

Перш за все, булінг є асиметричним: з одного боку, це кривдник / агресор, який має силу у вигляді фізичної та / або психологічної сили, а з іншого – жертва, яка не має такої сили і потребує гострої підтримки та допомоги оточуючих.

По -друге, залякування застосовується до особи, обраної цілком навмисно, і спрямоване на заподіяння їй фізичних та емоційних страждань.

По-третє, булінг підриває впевненість жертви, руйнує її здоров'я, самооцінку та людську гідність.

По-четверте, знущання – це груповий процес, який включає, окрім кривдника / агресора та жертву, свідків насильства – цілий клас або всю групу, де воно має місце.

По-п'яте, булінг ніколи не припиняється сам по собі: жертви, ініціатор та свідки цькування завжди потребують захисту та допомоги.

Булінг проявляється по -різному. У деяких випадках це може мати форму образливих слів, прізвиськ або систематичних насмішок щодо деяких особливих характеристик людини: зовнішній вигляд, манера говорити, одягатися, ходити, міміка, жести, в тому числі викликані хворобою чи інвалідністю (заїкання, кульгаючи). В інших випадках залякування може мати форму побиття, поштовху, позбавлення власності або пошкодження майна, приниження (наприклад, шляхом змушення особи вчинити принизливі дії чи акти насильства щодо третіх осіб). Такі фізичні та словесні дії характеризують прямий булінг.

Непрямий булінг проявляється менш помітними діями – маніпулятивною поведінкою: поширенням неправдивої інформації, плітками, чутками, виключенням особи з кола спілкування, із спільної діяльності та ігор, відмовою, невіглаством, бойкотом [2].

Дідівщина – один із видів залякування, пов'язаний із явищем ритуалів ініціації. Здебільшого такі неформальні та насильницькі ритуали характерні для закритих установ (військових, інтернатних, пенітенціарних), але зустрічаються також у звичайних школах та коледжах, особливо якщо у них є гуртожитки для учнів з інших населених пунктів. Однокласники або учні старших класів (років) змушують новачків робити різні принизливі дії (ходити босоніж, дозволяти іншим кидати на них сміття, мити підлогу туалету зубною щіткою тощо). Жорстоке фізичне і навіть сексуальне насильство може бути скоєно проти них. Дідівщина, як і булінг загалом, часто має прихований характер або явний гендерний субстрат.

З розвитком сучасних інформаційних технологій поширився інший вид булінгу – кібербулінг: використання мобільних телефонів, електронної пошти, Інтернету, соціальних мереж, блогів, чатів з метою відстеження людей, обміну конфіденційною інформацією, чуток, зневажливих повідомлень та образливо щодо неї.

Кібербулінг відрізняється від інших форм насильства тим, що дозволяє злочинцю залишатися анонімним і тим самим уникати відповідальності за свої дії.

Кібербулінг може проявлятися демонстрацією та надсиланням різких, грубих / гострих чи брутальних повідомлень, дражненням жертви в Інтернеті, розміщенням інформації, фотографій або фільмів жертви у публічному просторі, щоб завдати їй шкоди; створення електронної пошти, веб-сторінки, підроблених облікових записів у соціальних мережах для відстеження та залякування інших людей від імені жертви.

Кібербулінг відрізняється від інших форм насильства тим, що дозволяє злочинцю залишатися анонімним і тим самим уникати відповідальності за свої дії.

Поки воно не стане систематичним і тривалим знуцанням, яке часто застосовується групою людей, булінг проходить кілька стадій. Перший етап: формування групи. У групі дітей та підлітків можна сформувати групу «прихильників» «лідера», який прагне до самоствердження, демонструючи фізичну силу чи інші насильницькі дії. «Прихильники» також схильні домінувати або шукати захисту і захисту «лідера». Якщо перші прояви насильства не були жорстко і жорстко придушені, ініціатор («лідер») переконаний у власній безкарності, що підвищує його авторитет серед прихильників і зміцнює групу.

На другому етапі конфлікт нагрівається. Невключеність вчителів, байдужість однокласників дозволяють повторювати насильницькі дії, тоді як зловживаний учень поступово втрачає здатність і готовність протистояти. Вразливість жертви викликає наступні атаки.

Третій етап: деструктивна поведінка. Статус жертви остаточно визначається студентом, на якого систематично нападають. Навколишні, звикаючи до постійних образ на людину, звинувачують її у створеній ситуації. Потерпіла сама починає вважати, що вона винна, тому що з неї знуцаються, вона більше не може самотійно впоратися з ситуацією, вона пригнічена, налякана і деморалізована.

Четвертий етап: вигнання. Жертва, доведена до межі відчаю та почуття самотності, схильна уникати зустрічей з агресором / кривдником та додаткових травм, починає пропускати епізоди з уроку або взагалі більше не відвідує навчальний заклад. Це явище отримало назву «шкоди знуцань з академічної точки зору». Коли дорослі (батьки, вчителі, адміністрація школи) втручаються у ситуації знуцань, постраждалий учень може бути переведений до іншого класу (групи) або школи (коледжу), але часто не надає необхідної психосоціальної допомоги. Глибока травма, набута в результаті тривалого насильства, може перешкодити ефективній інтеграції потерпілого у нову групу студентів та може стати однією з причин повторного булінгу на новому місці навчання. Не отримуючи підтримки і якщо він не знаходить виходу з ситуації насильства, потерпілий може завдати собі шкоди, подумати про самогубство і навіть здійснити його [3].

Стабільність ролі учня у випадку насильства залежить від структури класу: чим важче, тим важче студенту позбутися своєї ролі. Часто рольові позиції, закріплені в структурі насильства в початковій школі, зберігаються до закінчення школи.

1. Андрєєнкова В.Л. (2019). Протидія булінгу в закладі освіти: системний підхід. Київ. ТОВ «Агентство «Україна». 132 с.
2. Лубенець І.Г. (2017). Насильство серед учнів в загальноосвітній школі. Дисертація кандидата наук. Київ. 266 с.
3. Найдьонова Л.А. (2018). Кібер-булінг або агресія в інтернеті: способи розпізнання і захист дитини. *Методичні рекомендації. Серія: На допомогу вчителю*. Вип. 4. 34 с.

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ І ЖИТТЄВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У БАКАЛАВРІВ ПРАВА

Світлана Садова
аспірантка

Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Науковий керівник – проф. Кічук Я.В.

В останні роки головне завдання української освітньої політики – забезпечення сучасної якості освіти на основі збереження її фундаментальності та відповідності актуальним та перспективним потребам особистості, суспільства та держави. Нова парадигма освіти вимагає від майбутніх бакалаврів права здатності до перманентного переосмислення власної позиції, коригування поглядів на самого себе,